

OPINION

by Prof. D.Sc. Vladimir Stefanov Chukov,
University of Rousse "A. Kanchev", Bulgarian Academy of Sciences, IFS
on the dissertation work of Col. Assoc. Prof. PhD Rumen Angelov
Marinov
on "Dynamics of Military Security in the Changing Security
Environment",
presented for the acquisition of the scientific degree "Doctor of Sciences"
field of higher education 9. Security and defense, professional field 9.1.
National Security

I. Relevance and significance of the developed scientific problem

The topic chosen by the author of the dissertation is all time relevant, emphasizing the leading role of the military component of the multifaceted security system. The provided analysis is particularly significant in the context of the intensification of tensions and the outbreak of large-scale military conflicts in Europe (Ukraine-Russia) and in international scale (Israel-Hamas war). The latter have a direct impact on the state of national security of the Republic of Bulgaria. The dissection of the genesis of the mentioned conflicts set up the potential for revealing not only obvious scientific, but above all scientific-applied and practical-applied contributions. The time limit of the analysis /2013-2023/ made in the introduction is extremely important. Otherwise, the analysis would be purely theoretical and practical national recommendations would be eroded. The formulation of policies, the modeling of military planning, the development of military forces, as well as the strategic interaction with other countries and international organizations are of extreme importance for the constant modernization of the Bulgarian national security strategy. In practice, the dissertation work of assoc. prof. PhD Rumen Marinov represents a specific author's vision for its future development. It is logical, in light of the enduring importance of the subject, that there should be similar developments. At the same time, in this sufficiently well-detailed and thesis-instrumentalized form, the dissertation acquires a unique and categorically original sound. Also, there is a match between the worded topic title and the specific content. The rationally chosen structure, which follows the easily adaptable for implementation and reader perception principle from the general /theoretical/ to the private /national/ contributes to such a positive side of the dissertation analysis. The material ratio between these two parts is approximately 1:4 in favor of the second of the total five sections /chapters/, which hints at the serious practical-applied contributions of the analysis /together with the recommendations/.

The dissertation analysis is based on well-chosen empirical data, which suggests an in-depth look at the normative, statistical and scientific literature on the topic. The rich source base is impressive, 203 titles in 5 languages, namely –

Bulgarian, Russian, English, Polish, Spanish and Turkish. In parallel with this, the analyzes and conclusions about Bulgaria's military security environment within the framework of well-known, already established models such as that of Lotka-Wolterra and Richardson and, accordingly, the arms race in the Balkan environment, are particularly valuable. In my opinion, the most valuable is the fifth section /chapter/, referring to the recommendations and the forecast for the development of the military security of the countries of our region, but especially in a comparative plan with the concept of military security of neighboring Serbia through antagonistic games.

II. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation work

Assoc. prof. PhD Rumen Marinov has very well organized the scientific contributions required for each dissertation, dividing them into scientific /theoretical/ and scientific-applied /practical/. In both groups, he indicates six points. I fully accept their wording as it was possible to rearrange them and possibly add some others.

In the first group, the following scientific contributions can be cited:

1. The main definitions of national and military security have been synthesized, especially those that would be most operative regarding their adaptation to the current state of Bulgarian national security;
2. The proposed methodology for determining the dynamics of national security after the hierarchical schematization of the individual subsystems;
3. A paradigm of a pair of subsystems was formed for evaluation as components of the overall system;
4. Through the diversification of theoretical models of security, the individual ingredients of the military model of state security are illuminated.

Scientific and applied contributions can be summarized in the following formula:

1. The individual priorities for influencing the subsystems of the Bulgarian national security by 2023 have been highlighted through a field study of the expert composition;
2. The profile of the security-military budget relationship as a relative part of the GDP is outlined, which guarantees an optimal version of the state's military security;
3. Options for forecasting the state of the country's military and national security have been proposed, as well as strategies for our country's behavior based on the game method have been developed;
4. A methodology is proposed for determining the dynamics of military security at the simultaneous action of two reasons for changing the security environment in a given region of the world.

III. Critical notes

Along with the indisputable qualities of the dissertation work, some recommendations should be made for the further scientific pursuits of assoc. prof. PhD Rumen Marinov. First of all, it is about reorganizing the used references. The information on some of the bibliographic notes is incomplete, and together with this, the separate groups of sources are not logically formed and arranged. As a whole, Wikipedia is not classified as a credible academic source. Secondly, I would recommend more significant role for references that are coming outside from the traditional ones written in Bulgarian, English and Russian. In the dissertation of assoc. prof. PhD Marinov, they are being poorly used. At the same time, they give a serious alternative profile to each scientific analysis and have the opportunity to generate ideas for original /often alternative/ visions and recommendations.

IV. Conclusion

The dissertation work of assoc. prof. PhD Rumen Marinov fully meets the requirements for obtaining the authoritative scientific degree "Doctor of Sciences". The text testifies to in-depth scientific knowledge, convincing theoretical preparation, proven methodological skills and sufficient linguistic expertise. Moreover, the presented text convinces of the presence of intellectual potential and accumulated research skills that promise further successful research.

V. Evaluation of the dissertation work

Based on everything written up to this point, I want to clearly express my positive opinion about the dissertation of Associated Professor PhD Rumen Marinov. In this regard, I would like to call on the colleagues of the scientific jury to unanimously vote for the awarding of the scientific degree "Doctor of Sciences" in the field of higher education 9. "Security and Defense", in professional field 9.1. "National Security".

20/07/2024

Sofia

Jury member:

Prof. D.Sc. Vladimir Chukov

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ик.н. Владимир Стефанов Чуков,
Русенски университет „А. Кънчев“, Българска академия на науките,
ИФС

на дисертационния труд на полк. доц. д-р Румен Ангелов Маринов
на тема „Динамика на военната сигурност в променящата се среда на
сигурност“,

представен за придобиване на научна степен „доктор на науките“
област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана,
професионално направление 9.1. Национална сигурност

I. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Избраната от автора на дисертационния труд тема е вечно актуална, поставяйки акцент върху водещата роля на военния компонент на многопластовата система за сигурност. Особено значим е предоставеният анализ в условията на засилването на напрежението и избухването на широкомащабни военни конфликти в европейски /Украйна-Русия/ и глобален план /войната Израел-Хамас/. Последните имат директно въздействие върху състоянието на националната сигурност на Р България. Дисекцията на генезиса на въпросните конфликти съдържа потенциала за разкриването не само на очевидни научни, но най-вече научно-приложни и практико-приложни приноси. Изключително важно е времето ограничение на анализа /2013-2023/, направено в увода. В противен случай, анализът щеше да е чисто теоретичен и щяха да бъдат ерозирани практическите национални препоръки. Формулирането на политики, моделирането на военното планиране, развитието на военни сили, както и стратегическото взаимодействие с други държави и международни организации са от изключително значение за постоянното осъвременяване на българската стратегия за национална сигурност. На практика, дисертационният труд на доц. д-р Румен Маринов представлява конкретна авторова визия за нейното бъдещо развитие. Логично е, в светлината на непреходната значимост на темата, да има сходни разработки. В същото време в този, достатъчно добре детайлизиран и тезисно инструментализиран вид дисертацията придобива уникално и категорично оригинално звучение. Освен това има съвпадение между формулираното заглавие на темата и конкретното съдържание. За подобна положителна страна на дисертационния анализ допринася и рационално избраната структура, която следва лесно адаптивния за реализация и читателско възприемане принцип от общото /теоретичното/ към частното /националното/. Материалното съотношение между тези две части е приблизително 1:4 в полза на второто от общо петте раздела /глави/, което загатва за сериозните практико-приложни приноси на анализа /заедно с препоръките/.

Дисертационният анализ се базира върху добре подбрани емпирични данни, което подсказва задълбочен поглед върху нормативната, статистическата и научнотеоретичната литература по темата. Впечатление прави богатата източниковата база, 203 заглавия на 5 езика, а именно – български, руски, английски, полски, испански и турски. Паралелно с това особено ценни са анализите и изводите за средата за военна сигурност на България в рамките на общоизвестни вече утвърдени модели като този на Лотка-Волтер и Ричърдсън и съответно надпреварата във въоръжаването в балканска среда. Според мен най-ценен е пети раздел /глава/, отнасящ се до препоръките и прогнозата за развитието на военната сигурност на държавите от нашия регион, но особено в сравнителен план с концепцията за военна сигурност на съседна Сърбия чрез антагонистични игри.

II. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Доц. д-р Румен Маринов много добре е организиран задължителните за всяка дисертация научни приноси, разделяйки ги на научни /теоретични/ и научно-приложни /практически/. В двете групи той посочва по шест пункта. Приемам напълно техните формулировки като е било възможно да ги прегрупира и вероятно да добави някои други.

В първата група може да се изведат следните научни приноси:

1. Синтезирани са основните определения за националната и военна сигурност, специално тези, които биха били най-оперативни относно адаптирането им към моментното състояние на българската национална сигурност;

2. Предложената е методика за детерминиране на динамиката на националната сигурност след йерархичното схематизиране на отделните подсистеми;

3. Формирана е парадигма на двойка подсистеми за оценка в качеството им на компоненти на цялостната система;

4. Посредством диверсифицирането на теоретичните модели за сигурност са осветени отделните ингредиенти на военния модел за сигурност на държавата.

Научно-приложните приноси могат да бъдат обобщени в следната формула:

1. Щриховани са отделните приоритети за влияние на подсистемите на българската национална сигурност към 2023 г. чрез теренно изследване на експертния състав;

2. Очертан е профилът на релацията сигурност-военен бюджет като относителна част от БВП, който гарантира оптимален вариант на военната сигурност на държавата;

3. Предложени са варианти за прогнозиране състоянието на военната и националната сигурност на страната, както и са разработени стратегии за поведение на нашата държава на базата на метода на игрите;

4. Предложена е методика за определяне динамиката на военна сигурност при едновременното действие на две причини за изменение на средата за сигурност в даден регион от света.

III. Критични бележки

Паралелно с безспорните качества на дисертационния труд могат да се направят някои препоръки за бъдещите научни дирения на доц. д-р Румен Маринов. На първо място, става въпрос за реорганизиране на използваната литература. Информацията за някои от библиографските бележки са непълни, а заедно с това отделните групи източници не са логически оформени и подредени. Обикновено, уикипедията не се възприема като сериозен академичен източник. На второ място, бих препоръчал по-голямо място на източници, които са извън традиционните, написани на български, английски и руски. В дисертацията на доц. д-р Маринов те са използвани твърде ограничено. В същото време те дават сериозен алтернативен профил на всяко едно научно изследване и имат възможността да генерират идеи за оригинални /често алтернативни/ визии и препоръки.

IV. Заключение

Дисертационният труд на доц. д-р Румен Маринов напълно отговаря на изискванията за придобиване на авторитетната научна степен „доктор на науките“. Текстът засвидетелства задълбочени научни познания, убедителна теоретична подготовка, доказани методологически умения и достатъчна езикова експертиза. Нещо повече, представеният текст убеждава за наличието на интелектуален потенциал и натрупани изследователския умения, които обещават бъдещи успешни научни изследвания.

V. Оценка на дисертационния труд

Въз основа на всичко написано до този момент, искам ясно да изразя моето положително мнение за дисертацията на доц. д-р Румен Маринов. В тази връзка бих желал да призова колегите от научното жури единодушно да гласуваме присъждането на научната степен „доктор на науките“ в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

20.07.2024 г.

София

Член на журито:

проф. д.ик.н. Владимир Чуков